

Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (nionde avdelningen i utökad sammansättning)

den 15 september 2021 *

”Statligt stöd – Individuella stöd för drift av vindkraftsparker till havs – Skyldighet att köpa el till ett pris som överstiger marknadspriset – Preliminärt granskningsförfarande – Beslut att inte göra invändningar – Talan om ogiltigförklaring – Artikel 1 h i förordning (EU) 2015/1589 – Ställning som berörd part – Fiskeföretag – Parkerna anläggs i fiskeområden – Konkurrensförhållande – Föreligger inte – Risk för att beviljandet av de omtvistade stöden påverkar fiskeföretagens intressen – Föreligger inte – Ej direkt och personligen berörd – Avisning”

I mål T-777/19,

Coopérative des artisans pêcheurs associés (CAPA) Sarl, Tréport (Frankrike), och de andra sökande vars namn anges i bilaga till denna dom,¹ företrädda av advokaten M. Le Berre,

klagande,

med stöd av

Comité régional des pêches maritimes et des élevages marins des Hauts-de-France (CRPMEM), Boulogne-sur-Mer (Frankrike),

Fonds régional d'organisation du marché du poisson (FROM NORD), Boulogne-sur-Mer,

Organisation de producteurs CME Manche-Mer du Nord (OP CME Manche-Mer du Nord), Portel (Frankrike),

företrädda av advokaten A. Durand,

intervenienter,

mot

Europeiska kommissionen, företrädd av B. Stromsky och A. Bouchagiar, båda i egenskap av ombud,

svarande,

med stöd av

* Rättegångsspråk: franska.

¹ Förteckningen över övriga sökande bifogas endast den version som delges parterna.

Republiken Frankrike, företrädd av E. de Moustier, P. Dodeller och T. Stehelin, samtliga i egenskap av ombud,

och

Ailes Marines SAS, Puteaux (Frankrike), företrätt av advokaterna M. Petite och A. Lavenir,

och

Éoliennes Offshore des Hautes Falaises SAS, Paris (Frankrike),

Éoliennes Offshore du Calvados SAS, Paris,

Parc du Banc de Guérande SAS, Paris,

företrädna av advokaterna J. Derenne och D. Vallindas,

och av

Éoliennes en Mer Dieppe Le Tréport SAS, Dieppe (Frankrike),

Éoliennes en Mer Îles d'Yeu et de Noirmoutier SAS, Nantes (Frankrike),

företrädna av advokaterna C. Lemaire och A. Azzi,

intervenienter,

angående en talan enligt artikel 263 FEUF om ogiltigförklaring av kommissionens beslut C(2019) 5498 final av den 26 juli 2019 om de statliga stöden SA.45274 (2016/NN), SA.45275 (2016/NN), SA.45276 (2016/NN), SA.47246 (2017/NN), SA.47247 (2017/NN) och SA.48007 (2017/NN) som Republiken Frankrike har genomfört till förmån för sex vindkraftsparker till havs (Courseulles-sur-Mer, Fécamp, Saint-Nazaire, Îles d'Yeu et de Noirmoutier, Dieppe et Le Tréport och Saint-Brieuc),

meddelar

TRIBUNALEN (nionde avdelningen i utökad sammansättning),

sammansatt av ordföranden M. van der Woude samt domarna M.J. Costeira, D. Gratsias (referent), M. Kancheva och T. Perišin,

justitiesekreterare: handläggaren L. Ramette,

efter den skriftliga delen av förfarandet och förhandlingen den 7 juni 2021,

följande

Dom

Faktiska omständigheter och bakgrund till tvisten

Faktiskt sammanhang

- 1 Den första sökanden, Coopérative des artisans pêcheurs associés (CAPA) Sarl, har bildats av fiskarna i Tréport (Frankrike) och omgivande hamnar för att gemensamt köpa och sälja bränsle, smörjmedel och fetter. Sökandena 2–11 (nedan kallade de sökande fiskarna) är fiskeföretag eller yrkesfiskare (patrons pêcheurs) etablerade i bland annat Tréport, Erquy (Frankrike) och Noirmoutier (Frankrike), vilka bedriver småskaligt fiske utanför den franska kusten i Engelska kanalen eller den franska Atlantkusten.
- 2 Ailes Marines SAS (nedan kallat AM), Éoliennes Offshore des Hautes Falaises SAS (nedan kallat EOHF), Éoliennes Offshore du Calvados SAS (nedan kallat EOC), Parc du Banc de Guérande SAS (nedan kallat PBG), Éoliennes en Mer Dieppe Le Tréport SAS (nedan kallat EMDT) och Éoliennes en Mer Îles d'Yeu et de Noirmoutier SAS (nedan kallat EMYN), vilka intervenerat till stöd för Europeiska kommissionen (nedan kallade mottagarna av de omtvistade stöden), är bolag som bildats för att driva vindkraftsparker till havs i Saint-Brieuc (Frankrike, nedan kallat projektet Saint-Brieuc), Fécamp (Frankrike, nedan kallat projektet Fécamp), Courseulles-sur-Mer (Frankrike, nedan kallat projektet Courseulles-sur-Mer), Saint-Nazaire (Frankrike, nedan kallat projektet Saint-Nazaire), Dieppe (Frankrike) och Tréport (nedan kallat projektet Dieppe/Le Tréport) samt Îles d'Yeu et de Noirmoutier (Frankrike, nedan kallat projektet Îles d'Yeu/Noirmoutier).
- 3 Efter en första anbudsinfördran år 2011 accepterade de franska myndigheterna dels ett anbud från bolaget Éolien Maritime France (EMF) för en del av upphandlingen som omfattade projekten Saint-Nazaire, Fécamp och Courseulles-sur-Mer, dels ett anbud från AM för projektet Saint-Brieuc. Tillstånd till driften av dessa projekt beviljades genom förordning av den 18 april 2012.
- 4 Efter en andra anbudsinfördran år 2013 antog de franska myndigheterna ett kombinerat anbud från ett konsortium som bildats av bolagen ENGIE, EDP Renewable och Neoen Marine avseende projekten Îles d'Yeu/Noirmoutier och Dieppe/Le Tréport. Tillstånd till driften av de sistnämnda projekten beviljades genom förordning av den 1 juli 2014.
- 5 De sex aktuella projekten skulle ge upphov till de första vindkraftsparkerna till havs i Frankrike. De skulle totalt leverera 10,8 terawattimmar per år, det vill säga ungefär två procent av den totala årliga elproduktionen i Frankrike. Deras beräknade driftstid är 25 år från det att de tas i bruk. Den yta som upptas av dessa sex projekt är belägen inom havsområden där fiske bedrivs av bland annat de sökande fiskarna.
- 6 Vid tidpunkten för kommissionens beslut C(2019) 5498 final av den 26 juli 2019 om de statliga stöden SA.45274 (2016/NN), SA.45275 (2016/NN), SA.45276 (2016/NN), SA.47246 (2017/NN), SA.47247 (2017/NN) och SA.48007 (2017/NN), som Republiken Frankrike har genomfört till förmån för sex vindkraftsparker till havs (Courseulles-sur-Mer, Fécamp, Saint-Nazaire, Îles d'Yeu et de Noirmoutier, Dieppe et Le Tréport och Saint-Brieuc) (nedan kallat det angripna beslutet),

hade uppförandet av dessa parker ännu inte påbörjats, bland annat på grund av att överklaganden getts in till de franska domstolarna. Parkerna är avsedda att tas i bruk mellan år 2022 och år 2024, beroende på när dessa tvister avgörs.

- 7 Projekten i fråga subventioneras genom driftsstöd i form av en skyldighet för bolaget EDF Obligation d'achat (EDF-OA) att köpa el till ett pris som överstiger marknadspriset, varvid merkostnaden fullt ut kompenseras av staten (nedan kallat de omtvistade stöden). Denna mekanism grundar sig på bestämmelserna i artiklarna L. 121–7, L. 311–10 och L. 311–12 i den franska code de l'énergie (lagen om energi).

Det administrativa förfarandet

- 8 De franska myndigheterna anmälde de omtvistade stöden till kommissionen den 29 april 2016, vad gäller projekten Courseulles-sur-Mer, Fécamp och Saint-Nazaire, den 6 januari 2017, vad gäller projekten Îles d'Yeu//Noirmoutier och Dieppe/Le Tréport, respektive den 12 april 2017, vad gäller projektet Saint-Brieuc.
- 9 Eftersom uppförandet av de berörda vindkraftsparkerna ännu inte hade påbörjats, beslutade de franska myndigheterna att omförhandla de inköpspriser som ursprungligen hade beviljats.
- 10 Den 9 juni 2018 gav två av de sökande fiskarna in ett klagomål till kommissionen angående stödet till projektet Saint-Brieuc.
- 11 Den 29 juni 2018 begärde kommissionen kompletterande upplysningar om hur omförhandlingen av inköpspriserna fortskred. Den 6 december 2018 underrättade de franska myndigheterna kommissionen om resultatet av omförhandlingen, vilken hade medfört en sänkning av dessa priser.
- 12 Den 18 december 2018 gav vissa av de sökande fiskarna in ett klagomål till kommissionen angående de omtvistade stöd som beviljats för projekten Dieppe/Le Tréport, Fécamp och Courseulles-sur-Mer.
- 13 Den 23 januari 2019 meddelade kommissionen de personer som hade ingett de klagomål som avses i punkterna 10 och 12 ovan att den inte ansåg dem vara intresserade parter i den mening som avses i artikel 1 h i rådets förordning (EU) 2015/1589 av den 13 juli 2015 om genomförandebestämmelser för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 248, 2015, s. 9). Enligt kommissionen kunde dessa personers ansökan följaktligen inte prövas som ett "formellt klagomål i den mening som avses i artikel 24.2 i [denna förordning]". Genom skrivelser av den 21 februari 2019 ifrågasatte dessa personer riktigheten i kommissionens uppfattning.
- 14 Den 28 mars 2019 gav flera personer, däribland en av de sökande fiskarna, in ett klagomål till kommissionen avseende de omtvistade stöden till projekten Saint-Nazaire och Îles d'Yeu/Noirmoutier.
- 15 Den 3 april 2019 avslog kommissionen det klagomål som avses i föregående punkt av skäl motsvarande dem som hade angetts i dess skrivelse av den 23 januari 2019. Genom skrivelse av den 12 april 2019 ifrågasatte de berörda personerna riktigheten i kommissionens uppfattning.
- 16 Den 26 juli 2019 antog kommissionen det angripna beslutet.

Det angripna beslutet

- 17 Inledningsvis konstaterade kommissionen, efter att ha beskrivit de omtvistade stöden (punkterna 9–60 i det angripna beslutet), att de utgjorde statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 FEUF. För det första påpekade kommissionen att finansieringen av dessa åtgärder, på grund av den mekanism med inköpspriser som beskrivs i punkt 7 ovan, grundade sig på statliga medel och kunde tillskrivas staten. För det andra påpekade kommissionen att dessa åtgärder gav producenter av el från vindkraft till havs i de berörda områdena en selektiv fördel. För det tredje påpekade kommissionen att nämnda åtgärder, med hänsyn till sammanlänkningarna mellan det franska elnätet och flera andra medlemsstaters elnät, kunde snedvrída handeln med el mellan Frankrike och dessa andra medlemsstater (punkterna 61–70 i det angripna beslutet).
- 18 Därefter gjorde kommissionen, efter att ha konstaterat att de omtvistade stöden var olagliga på grund av att de inte hade anmälts i förväg, en bedömning av huruvida dessa stöd var förenliga med den inre marknaden enligt artikel 107.3 c FEUF och mot bakgrund av avsnitt 3.1.6.2 (driftstöd till förnybara energikällor) och 3.2 (stimulanseffekt och stödets nödvändighet) i riktlinjerna för statligt stöd till miljöskydd av den 1 april 2008 (EUT C 82, 2008, s. 1) (nedan kallade 2008 års riktlinjer) och särskilt mot bakgrund av punkt 109 i dessa riktlinjer (punkterna 71–76 i det angripna beslutet).
- 19 Kommissionen påpekade i detta sammanhang för det första att de omtvistade stöden bidrog till att uppnå de mål som fastställts i de nationella bestämmelserna och i unionsrätten i fråga om andelen förnybar energi i den slutliga energiförbrukningen i Frankrike och följaktligen bidrog till att motverka klimatförändringen (punkterna 77–79 i det angripna beslutet).
- 20 Kommissionen ansåg för det andra att de omtvistade stöden var nödvändiga för att avhjälpa ett marknadsmisslyckande. Kommissionen bedömde att de franska myndigheterna hade visat att respektive produktionskostnader inom ramen för de aktuella projekten ("levelised costs of electricity", LCOE) var klart högre än marknadspriserna och att de inköpspriser som antagits av dessa myndigheter följaktligen var nödvändiga, med hänsyn till projektens negativa lönsamhet, för att ge operatörerna incitament att genomföra dem (punkterna 80–86 i det angripna beslutet).
- 21 Kommissionen ansåg för det tredje att de omtvistade stöden uppfyllde villkoren för att tillgodose kravet på proportionalitet. Kommissionen påpekade nämligen inledningsvis att mekanismen med de omtvistade stöden säkerställde att ersättning beviljades för skillnaden mellan elproduktionskostnaden och grundpriset för elektricitet. Kommissionen konstaterade därefter att processen för att välja ut vilka som skulle driva vindkraftsparkerna hade genomförts på ett icke-diskriminerande, överskådligt och öppet sätt. Med hänsyn till den förväntade avkastningen för vart och ett av de aktuella projekten, vilken återspeglade den normala lönsamhetsnivå som kunde förväntas för en liknande investering, och de franska myndigheternas åtaganden att övervaka kostnadsutvecklingen, ansåg kommissionen slutligen att de omtvistade stöden var begränsade till ett minimum och att de åtgärder som planerades av dessa myndigheter var ägnade att förhindra en överkompensation (punkterna 87–106 i det överklagade beslutet).
- 22 Kommissionen ansåg för det fjärde att de omtvistade stöden endast hade en begränsad inverkan på handeln mellan medlemsstaterna, med hänsyn till de aktuella projektens totala kapacitet och kvantiteten producerad el i förhållande till den franska elmarknadens storlek (punkterna 107 och 108 i det angripna beslutet).

23 På grundval av den analys som det erinrats om i punkterna 19–22 ovan drog kommissionen slutsatsen att de positiva effekterna på miljön av vart och ett av de omtvistade stöden vägde tyngre än eventuella negativa effekter i form av snedvridning av konkurrensen. Kommissionen påpekade dessutom att det inte förelåg någon risk för diskriminering i enlighet med artiklarna 30 FEUF och 110 FEUF, eftersom finansieringen av dessa stöd byggde på en skatt som inte togs ut på elektricitet. Kommissionen fann därför att dessa stöd var förenliga med den inre marknaden enligt artikel 107.3 c FEUF och beslutade på grund härav att inte göra några invändningar (punkterna 109–117 i det angripna beslutet).

Förfarandet och parternas yrkanden

24 Sökandena väckte förevarande talan genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 12 november 2019.

25 Kommissionen inkom med sitt svaromål den 13 februari 2020.

26 Den 9 mars 2020 gav AM in en ansökan om att få intervensera till stöd för kommissionen. Sökandena yttrade sig över denna ansökan den 31 mars 2020.

27 Den 13 mars 2020 gav Republiken Frankrike in en ansökan om intervention till stöd för kommissionen.

28 Den 17 mars 2020 gav EOHF, EOC, PBG, EMDT och EMYN in var sin ansökan om att få intervensera till stöd för kommissionen.

29 Den 18 mars 2020 gav Comité régional des pêches maritimes et des élevages marins des Hauts-de-France (CRPMEM), den ideella organisationen Fonds régional d'organisation du marché du poisson (FROM NORD) och det kooperativa maritima aktiebolaget, med rörligt kapital, Organisation de producteurs CME Manche-Mer du Nord (CME), organisationer för yrkesfiskare som är verksamma i fiskezonerna i östra delen av Engelska kanalen (nedan gemensamt kallade CRPMEM m.fl.), vilka vissa av de sökande fiskarna tillhör, in en gemensam ansökan om intervention till stöd för sökandena. Samma dag gav dels kommunen Erquy, dels kommunerna Tréport och Mers-les-Bains (Frankrike) gemensamt, in två andra ansökningar om att få intervensera till stöd för sökandena.

30 Sökandena gav in sin replik den 19 maj 2020.

31 Sökandena yttrade sig den 20 maj 2020 över de interventionsansökningar som avses ovan i punkterna 27–29. Kommissionen yttrade sig över de ansökningar som avses i punkt 29 ovan och yrkade att de skulle avslås.

32 Genom beslut av den 24 juli 2020 biföll ordföranden på nionde avdelningen interventionsansökningarna från AM, EOHF, EOC, PBG, EMDT och EMYN. Genom beslut samma dag biföll ordföranden på nionde avdelningen Republiken Frankrikes interventionsansökan.

33 Den 25 augusti 2020 gav kommissionen in sin duplik.

- 34 Genom beslut av den 21 september 2020, CAPA m.fl./kommissionen (T-777/19, ej publicerat, EU:T:2020:452), biföll ordföranden på nionde avdelningen interventionsansökan från CRPMEM m.fl. samt avsåg ansökan från kommunen Erquy och ansökan från kommunerna Tréport och Mers-les-Bains.
- 35 Den 6 oktober 2020 gav AM in sin interventionsinlägga. Republiken Frankrike, EOHF, EOC, PBG, EMDT och EMYN gav in sina interventionsinlagor den 7 oktober 2020. Den 26 november 2020 inkom sökandena och kommissionen med sina respektive yttranden över dessa inlagor.
- 36 Den 3 december 2020 gav CRPMEM m.fl. in sin interventionsinlägga. Sökandena och kommissionen yttrade sig över denna inlägga den 20 respektive den 21 januari 2021.
- 37 Den 12 februari 2021 begärde sökandena att muntlig förhandling skulle hållas.
- 38 Den 16 april 2021 beslutade tribunalen, på förslag av nionde avdelningen, att med stöd av artikel 28 i sina rättegångsregler hänskjuta målet till en avdelning i utökad sammansättning.
- 39 Som en åtgärd för processledning av den 3 maj 2021 anmodade tribunalen sökandena att skriftligen klargöra de faktiska omständigheterna i vissa avseenden. Sökandena efterkom denna anmodan den 31 maj 2021.
- 40 Den 4 juni 2021 gav sökandena 6–11 in en ansökan om interimistiska åtgärder i syfte att få uppskov med verkställigheten av det angripna beslutet och att andra interimistiska åtgärder skulle vidtas vilka i huvudsak syftade till att genomförandet av detta beslut skulle avbrytas.
- 41 Den 7 juni 2021 utsåg tribunalens ordförande sig själv för att komplettera sammansättningen, eftersom en ledamot i den dömande sammansättningen var förhindrad att delta. Samma dag hölls muntlig förhandling. Den muntliga delen av förfarandet avslutades efter förhandlingen.
- 42 Genom beslut av den 2 juli 2021, Bourel m.fl./kommissionen (T-777/19 R, ej publicerat, EU:T:2021:407), avsåg tribunalens vice ordförande den ansökan om interimistiska åtgärder som avses i punkt 40 ovan och beslutade att frågan om rättegångskostnader skulle anstå.
- 43 Sökandena yrkar att tribunalen ska
- ogiltigförklara det angripna beslutet,
  - förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna, och
  - besluta att de som intervenerat till stöd för kommissionen ska bära sina rättegångskostnader.
- 44 Kommissionen har yrkat att tribunalen ska
- ogilla talan,
  - förplikta sökandena att ersätta rättegångskostnaderna, och
  - förplikta CRPMEM m.fl. att ersätta de rättegångskostnader som uppkommit till följd av deras intervention.

- 45 Republiken Frankrike har yrkat att tribunalen ska ogilla talan.
- 46 AM, EOHF, EOC, PBG, EMDT och EMYN har yrkat att tribunalen ska
- ogilla talan, och
  - förplikta sökandena att ersätta rättegångskostnaderna.
- 47 CRPMEM m.fl. har yrkat att tribunalen ska
- ogiltigförklara det angripna beslutet, och
  - förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

- 48 Kommissionen har, utan att formellt framställa någon invändning om rättegångshinder, i första hand gjort gällande att talan inte kan tas upp till prövning.
- 49 Kommissionen har hävdad att sökandena inte är berörda parter i den mening som avses i artikel 108.2 FEUF, vilka har rätt att väcka talan för att tillvarata sina processuella rättigheter, och att de i än mindre grad har visat att de har en särskild ställning i den mening som avses i domen av den 15 juli 1963, Plaumann/kommissionen (25/62, EU:C:1963:17), som gör det möjligt för dem att ifrågasätta huruvida det beslut som innehåller bedömningen av de omtvistade stöden är välgrundat.
- 50 Vad gäller ställningen som berörd part har kommissionen särskilt gjort gällande att övervägandena i domen av den 24 maj 2011, kommissionen/Kronoply och Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341), inte gör sig gällande i förevarande fall. Kommissionen anser nämligen att sökandena i förevarande mål, till skillnad från sökandena i det målet, inte befinner sig i ett konkurrensförhållande till mottagarna av de omtvistade stöden. Vad gäller frågan huruvida sökandena är direkt berörda har kommissionen hävdad att de sökande fiskarna huvudsakligen påverkas av de franska myndigheternas regleringsbeslut som innebär att vissa områden ska användas för elproduktion och att de till och med förbjuds tillträde till dessa områden. Däremot har beviljandet av de omtvistade stöden och det angripna beslutet endast en indirekt inverkan på deras materiella situation. Kommissionen har dessutom hävdad att uppförandet av de berörda vindkraftsparkerna till havs har en mindre inverkan på de sökande fiskarnas materiella situation än vad dessa har gjort gällande. Vad slutligen gäller den första sökanden har kommissionen gjort gällande att denna inte bedriver någon fiskeverksamhet.
- 51 Sökandena har för sin del hävdad att de är intresserade parter i den mening som avses i artikel 1 h i förordning 2015/1589, bland annat med hänvisning till punkterna 63–65 i domen av den 24 maj 2011, kommissionen/Kronoply och Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341).
- 52 Vad beträffar de sökande fiskarna har de för det första hävdad att deras fiskeverksamhet är föremål för en geografisk begränsning som beror på såväl fiskeresurserna, väderrelaterade risker och de möjligheter som ges i lagstiftningen beträffande de olika sektorerna i fiskezonerna, som de bestämmelser som är tillämpliga på de fartygstyper som de använder och på motsvarande fartygscertifikat. Således är det havsområde där de kan bedriva sin verksamhet bestämt eller

möjligt att bestämma på grundval av deras hemmahamn eller annan hamn som de använder vid enstaka tillfällen. De områden som berörs av projekten i fråga upptar en stor del av detta havsområde och de använder dessa områden, ibland i särskilt stor utsträckning, för sin verksamhet.

- 53 För det andra har de sökande fiskarna hävdade att projekten i fråga kommer att ha en förutsebar inverkan på deras verksamhet, dels på grund av de rättsliga begränsningar av sjöfarten som planeras i de områden som berörs av projekten och på grund av att det är osäkert om sjöfart är möjlig i praktiken i och i närheten av de nämnda områdena, dels på grund av projektens potentiella negativa inverkan på den marina miljön och fiskeresurserna.
- 54 För det tredje har de sökandena fiskarna understrukit att tillträde till och användning av de havsområden som identifierats som de områden där de aktuella projekten ska genomföras, i analogi med domen av den 24 maj 2011, kommissionen/Kronoply och Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341), ska anses utgöra en "råvara" i den mening som avses i den domen, vilket innebär att de befinner sig i ett konkurrensförhållande till de företag som driver dessa projekt. De har i repliken tillagt att definitionen av begreppet intresserad part i artikel 1 h i förordning 2015/1589 inte är strikt beroende av att det föreligger ett konkurrensförhållande.
- 55 Vad beträffar den första sökanden, vars kundkrets utgörs av fiskare från Tréport och omgivande hamnar, påverkar projekten Dieppe/Le Tréport, Fécamp och Courseulles-sur-Mer direkt dennes verksamhet, vilken inte kan diversifieras utöver denna kundkrets och dessa platser.
- 56 Republiken Frankrike, AM, EOHF, EOC, PBG, EMDT och EMYN har till stöd för vad kommissionen gjort gällande om att det föreligger rättegångshinder anført i huvudsak liknande argument. Sökandena har i sina yttranden över intervenienternas interventionsinlagor bestritt dessa argument.
- 57 CRPMEM m.fl. har i huvudsak anført liknande argument som sökandena. Kommissionen har i sitt yttrande över interventionsinlagan från CRPMEM m.fl. bestritt dessa intervenienters argument.

Inledande överväganden

- 58 Enligt artikel 108.3 FEUF ska kommissionen, om den anser att ett planerat stöd inte är förenligt med den inre marknaden, utan dröjsmål inleda det formella granskningsförfarande som föreskrivs i punkt 2 i samma artikel. Enligt första stycket i nämnda punkt 2 ska kommissionen, om den inom ramen för detta förfarande och efter att ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig bland annat finner att det beviljade stödet inte är förenligt med den inre marknaden, besluta om att staten i fråga ska upphäva eller ändra detta stöd inom den tidsfrist som kommissionen fastställer.
- 59 I artikel 4 i förordning 2015/1589 föreskrivs emellertid en preliminär granskningsfas som syftar till att göra det möjligt för kommissionen att bilda sig en första uppfattning om huruvida det aktuella stödet är förenligt med den inre marknaden.
- 60 Enligt artikel 4.3 i förordning 2015/1589 ska kommissionen, om den finner att åtgärden, i den mån den omfattas av tillämpningsområdet för artikel 107.1 FEUF, inte föranleder tveksamhet i fråga om dess förenlighet med den inre marknaden, fatta ett beslut om att inte göra invändningar. Ett sådant beslut utgör ett underförstått beslut att inte inleda det formella granskningsförfarande

som föreskrivs i artikel 108.2 FEUF och i artikel 6.1 i nämnda förordning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 24 maj 2011, kommissionen/Kronoply och Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punkt 45).

- 61 Om kommissionen däremot finner att en anmäld åtgärd föranleder tveksamhet i fråga om dess förenlighet med den inre marknaden, är den enligt artikel 4.4 i förordning 2015/1589 skyldig att anta ett beslut om att inleda det formella granskningsförfarandet. Enligt artikel 6.1 i förordningen ska den berörda medlemsstaten och andra berörda parter i beslutet uppmanas att inom viss tid lämna synpunkter.
- 62 Det följer således av dessa bestämmelser att varje intresserad part i den mening som avses i artikel 1 h i förordning 2015/1589 är direkt och personligen berörd av ett beslut att inte göra invändningar. De personer som omfattas av de processrättsliga skyddsregler som föreskrivs i artikel 108.2 FEUF och i artikel 6.1 i nämnda förordning kan nämligen endast tillvarata dem om de har möjlighet att väcka talan mot ett sådant beslut vid Europeiska unionens domstol (se, för ett liknande resonemang, dom av den 24 maj 2011, kommissionen/Kronoply och Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punkt 47 och där angiven rättspraxis).
- 63 Enligt artikel 1 h i förordning 2015/1589 avses med intresserad part bland annat en person, ett företag eller en företagssammanslutning, vars intressen kan påverkas av att stöd beviljas, det vill säga framför allt stödmottagaren, konkurrerande företag och branschorganisationer. Det rör sig med andra ord om en obestämd grupp av adressater (se dom av den 24 maj 2011, kommissionen/Kronoply och Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punkt 63 och där angiven rättspraxis).
- 64 För att en person, ett företag eller en företagssammanslutning ska anses vara intresserad part krävs vidare att vederbörande visar att stödet riskerar att ha en konkret inverkan på dennes situation (dom av den 24 maj 2011, kommissionen/Kronoply och Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punkt 65 och där angiven rättspraxis).
- 65 Om en sökande däremot ifrågasätter riktigheten av beslutet om bedömningen av stödet som sådant är det inte tillräckligt att sökanden anses berörd i den mening som avses i artikel 108.2 FEUF för att talan skall kunna prövas. Sökanden måste då visa att han har en särskild ställning i den mening som avses i domen av den 15 juli 1963, Plaumann/kommissionen (25/62, EU:C:1963:17). Så är till exempel fallet om sökandens ställning på marknaden väsentligt påverkas av det stöd som är föremål för prövning i det aktuella beslutet (se dom av den 13 december 2005, kommissionen/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, C-78/03 P, EU:C:2005:761, punkt 37 och där angiven rättspraxis).
- 66 När en sökande yrkar ogiltigförklaring av ett beslut om att inte göra invändningar ifrågasätts emellertid framför allt det faktum att kommissionen har fattat beslut i fråga om det aktuella stödet utan att inleda ett formellt granskningsförfarande, vilket innebär att sökandens processuella rättigheter åsidosätts. För att vinna bifall till yrkandet om ogiltigförklaring kan sökanden åberopa vilken som helst grund genom vilken det kan visas att bedömningen av de uppgifter och de omständigheter som kommissionen haft till sitt förfogande under den preliminära granskningen avseende den anmälda åtgärden borde ha föranlett tveksamhet i fråga om åtgärdens förenlighet med den inre marknaden. Framförandet av sådana argument kan dock inte leda till att föremålet för talan eller förutsättningarna för att ta upp denna till prövning ändras. Det är tvärtom just förekomsten av tveksamhet i fråga om åtgärdens förenlighet med den

inre marknaden som ska bevisas för att visa att kommissionen var skyldig att inleda det formella granskningsförfarandet (se dom av den 24 maj 2011, kommissionen/Kronoply och Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punkt 59).

- 67 I förevarande fall är det angripna beslutet, såsom framgår av punkt 23 ovan, ett beslut om att inte göra invändningar. Detta beslut innebar således att kommissionen underförstått men nödvändigtvis vägrade att inleda det formella granskningsförfarandet. Sökandena har emellertid hävdade att de är berörda parter och har anfört två grunder, varav den ena avser åsidosättande av deras processuella rättigheter och den andra avser bristande motivering. Inom ramen för den första grunden har sökandena anfört skälen till att de anser att omständigheterna kring antagandet av det angripna beslutet och innehållet i detta beslut visar att kommissionen ställdes inför allvarliga svårigheter som borde ha föranlett att det formella granskningsförfarandet inleddes. Inom ramen för den andra grunden har sökandena hänvisat till vissa delar av det angripna beslutet, vilka redan har ifrågasatts inom ramen för den första grunden, för att göra gällande att kommissionen inte tillräckligt har motiverat sin bedömning av de omtvistade stödets förenlighet med den inre marknaden, så att berörda tredje parter kan förstå varför den ansåg att det inte förelåg allvarliga svårigheter.
- 68 Mot bakgrund av den rättspraxis som det hänvisas till i punkterna 62–66 ovan räcker det således att sökandena visar att de i förevarande fall har ställning som berörda parter, vilket ska kontrolleras nedan. Inom ramen för denna prövning ska det göras åtskillnad mellan å ena sidan de sökande fiskarnas situation och å andra sidan den första sökandens situation.

Huruvida de sökande fiskarna ska anses vara berörda parter

- 69 De sökande fiskarnas argument till stöd för att de har ställning som berörda parter kan hänföras till två grunder, nämligen dels att det föreligger ett konkurrensförhållande mellan deras verksamhet och den verksamhet som bedrivs av mottagarna av de omtvistade stöden, dels att det under alla omständigheter finns en risk för att stödet konkret påverkar deras situation. Dessa två grunder ska prövas var för sig.

Huruvida det föreligger ett konkurrensförhållande mellan de sökande fiskarna och mottagarna av de omtvistade stöden

- 70 De sökande fiskarnas argument väcker frågan huruvida de kan anses befinna sig i ett konkurrensförhållande till mottagarna av de omtvistade stöden, på grund av att de, i analogi med den situation som domstolen prövade i domen av den 24 maj 2011, kommissionen/Kronoply och Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341, punkt 67), anser sig använda samma "råvara".
- 71 Det ska inledningsvis påpekas att de sökande fiskarna genom denna argumentation inte har påstått att de är direkta konkurrenter till mottagarna av de omtvistade stöden, det vill säga att de konkurrerar med dessa på de marknader där dessa är verksamma, det vill säga marknaderna för elproduktion. Det är för övrigt uppenbart att så inte är fallet, eftersom de sökande fiskarna endast är verksamma inom sektorn för småskaligt fiske. Begreppet intresserad part i artikel 1 h i förordning 2015/1589 är emellertid inte begränsat till de direkta konkurrenterna till mottagarna av de berörda stöden (se, för ett liknande resonemang och analogt, dom av den 24 maj 2011, kommissionen/Kronoply och Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punkt 70, och dom av den 10 december 2008, Kronoply och Kronotex/kommissionen, T-388/02, ej publicerad, EU:T:2008:556, punkt 73).

- 72 Det är, såsom framgår av lydelsen av artikel 1 h i förordning 2015/1589, såsom den tolkats i rättspraxis, riktigt att uttrycket "konkurrerande företag" i denna bestämmelse endast avser direkta konkurrenter till mottagarna av stödet i fråga. Av bestämmelsens lydelse, och särskilt av adverbialiet "framför allt", som föregår bland annat uttrycket "konkurrerande företag", kan man sluta sig till att dessa direkta konkurrenter obestriddligen är "berörda" parter i den mening som avses i artikel 108.2 FEUF (se, för ett liknande resonemang, dom av den 24 maj 2011, kommissionen/Kronoply och Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punkterna 63 och 64, och dom av den 3 september 2020, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland m.fl./kommissionen, C-817/18 P, EU:C:2020:637, punkt 50 och där angiven rättspraxis).
- 73 Till skillnad från ett sådant direkt konkurrensförhållande till mottagaren av det aktuella stödet, kan ett sådant indirekt konkurrensförhållande som de sökande fiskarna har gjort anspråk på däremot inte automatiskt ge ställning som berörd part. Såsom framgår av punkt 65 i domen av den 24 maj 2011, kommissionen/Kronoply och Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341), befriar nämligen inte ett sådant indirekt konkurrensförhållande dem som åberopar det från skyldigheten att styrka att det aktuella stödet riskerar att ha en konkret inverkan på deras situation.
- 74 Det ska i detta hänseende erinras om att i det mål som gav upphov till tribunalens dom, som domstolen prövade efter överklagande i domen av den 24 maj 2011, kommissionen/Kronoply och Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341), använde sökandena, som var företag som tillverkade pressade och limmade träfiberplattor, och mottagaren av stödet i fråga, samma råvara i sin produktionsprocess, nämligen industrivirke. Det var av denna anledning som tribunalen drog slutsatsen att dessa företag befann sig i ett konkurrensförhållande i egenskap av köpare av industrivirke, vilken slutsats domstolen fann inte utgjorde någon felaktig rättstillämpning (se punkterna 9, 10, 67 och 70 i domstolens dom).
- 75 I förevarande fall är de sökande fiskarna verksamma inom sektorn för småskaligt kustfiske, medan mottagarna av de omtvistade stöden driver vindkraftsparker till havs för att producera el som säljs på grossistmarknaden.
- 76 Såsom kommissionen och de som har intervenerat till stöd för kommissionen har framhållit är följaktligen de marknader på vilka de sökande fiskarna och mottagarna av de omtvistade stöden säljer sina respektive produkter helt olika, och deras respektive produktionsprocess innebär inte att samma "råvara" används. Vad särskilt beträffar denna andra aspekt gäller, såsom EMDT och EMYN har påpekat, att fiskarna utnyttjar fiskeresurser, medan de som driver vindkraftsparker till havs använder vindens rörelseenergi.
- 77 Detta konstaterande påverkas inte av de sökande fiskarnas påstående att tillträdet till de områden där de aktuella projekten är belägna och användningen av dessa områden ska betraktas som en "råvara" i den mening som avses i domen av den 24 maj 2011, kommissionen/Kronoply och Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341).
- 78 Enligt den gängse betydelsen av uttrycket "råvara", som används i domen av den 24 maj 2011, kommissionen/Kronoply och Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341), avser detta uttryck en naturresurs eller en produkt som inte har bearbetats och som används som en insatsvara i tillverkningen av en vara. Såsom AM har framhållit är de sökande fiskarnas påstående i repliken, att nämnda dom rörde ett konkurrensförhållande i fråga om användningen av ett gemensamt område från vilket de hämtade virke. Såsom det har erinrats om i punkt 74 ovan framgår det nämligen av denna dom att tribunalen gjorde en riktig bedömning när den identifierade ett konkurrensförhållande mellan sökandena i det målet och mottagaren av det aktuella stödet i

egenskap av köpare på marknaden för industrivirke. På samma sätt är det i förevarande fall inte det område i det maritima offentliga rummet som används av såväl de sökande fiskarna som av mottagarna av de omtvistade stöden som i sig utgör "råvaran" i deras respektive ekonomiska verksamhet, utan de naturresurser som finns där. Såsom redan har påpekats i punkt 76 ovan använder sig de aktuella ekonomiska aktörerna emellertid inte av samma resurser och de befinner sig således inte i en konkurrenssituation vad gäller utnyttjandet av dem.

- 79 I förevarande fall följer, såsom kommissionen och intervenienterna till stöd för denna har anfört, i vilket fall som helst den konflikt som föreligger mellan de sökande fiskarna och mottagarna av de omtvistade stöden vad gäller tillträdet till de områden som är avsedda för driften av de aktuella vindkraftsparkerna till havs, och användningen av dem, av de franska myndigheternas regleringsbeslut avseende kontroll och administration av olika användningar av det maritima offentliga rummet. Konflikten härrör däremot inte från dessa myndigheters "konkurrensutsättning" avseende nämnda tillträde och användning.
- 80 I detta sammanhang framgår det av bland annat Republiken Frankrikes förklaringar att det tillstånd som nämnda stödmottagare har getts att driva dessa parker inom nämnda områden inte utesluter annan användning av dessa områden, i synnerhet fiske, eftersom de behöriga myndigheterna tillämpar en princip om samexistens av dessa olika användningar. Även om fiskeverksamheten i praktiken, såsom framgår av handlingarna i målet, kan bli föremål för begränsningar i dessa områden, framgår det av handlingarna att dessa begränsningar svarar mot mål avseende säkerhet och förebyggande av risker som eftersträvas av dessa myndigheter och inte beror på stödmottagarnas utövande av en exklusiv nyttjanderätt som de beviljats av samma myndigheter. De eventuella konsekvenserna av dessa begränsningar för de sökande fiskarnas ekonomiska verksamhet är således oskiljaktigt förbundna med lagstiftningen om det maritima offentliga rummet och kan inte anses medföra en fördel för dem som driver de aktuella vindkraftsparkerna i förhållande till de fiskeföretag som använder samma områden (se, för ett liknande resonemang och analogt, dom av den 13 mars 2001, PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160, punkt 62 och där angiven rättspraxis).
- 81 Såsom de sökande fiskarna själva har angett och Republiken Frankrike i sak har påpekat omfattas tillträdet till och användningen av fiskeområdena av en strikt reglering enligt vilken fiske vid behov kan förbjudas i dem, bland annat med hänsyn till målen avseende förvaltning av fiskeresurserna. De sökande fiskarna har således inte någon ovillkorlig rätt att nyttja dessa områden vilken skulle innebära att de "konkurrerar" med de ekonomiska aktörer som har tillstånd att nyttja vissa platser inom nämnda fiskeområden för att producera el.
- 82 De sökande fiskarna kan följaktligen inte anses vara berörda parter som har rätt att väcka förevarande talan på grund av att de står i ett påstått indirekt konkurrensförhållande till mottagarna av de omtvistade stöden.

Huruvida det föreligger en risk för att de sökande fiskarnas situation konkret påverkas av de omtvistade stöden

- 83 Det ska inledningsvis påpekas att kvalificeringen som berörd part, såsom de sökande fiskarna har gjort gällande i repliken, inte är strikt villkorad av att det föreligger ett direkt eller indirekt konkurrensförhållande. Enligt fast rättspraxis, som det erinrats om i punkt 63 ovan, avser detta begrepp en obestämd krets av adressater.

- 84 Det är riktigt att rättspraxis innehåller ett antal exempel på situationer där såväl tribunalen som domstolen har slagit fast att personer vars intressen kunde påverkas av att stöd beviljades skulle anses som berörda parter, utan att undersöka om dessa personer stod i ett konkurrensförhållande, inte ens indirekt, till stödmottagarna.
- 85 I exempelvis domen av den 16 september 1998, *Waterleiding Maatschappij/kommissionen* (T-188/95, EU:T:1998:217, punkterna 79–81, 85 och 86), fann tribunalen att ett vattenbolag var berörd part i ett förfarande rörande stöd för att främja företagets självförsörjning av vatten, eftersom mottagarna av nämnda stöd var potentiella kunder till nämnda bolag.
- 86 På samma sätt fann domstolen, i domen av den 9 juli 2009, *3F/kommissionen* (C-319/07 P, EU:C:2009:435, punkterna 45–60 och där angiven rättspraxis), att klaganden i det målet, landsorganisationen i Danmark, med framgång kunde göra gällande att de aktuella stöden – undantag från skatteplikt till förmån för sjöfolk som var medborgare i Danmark eller i ett annat land och som var anställda av danska redare, vilka stöd i slutänden gynnade de sistnämnda redarna – påverkade klagandens ”konkurrensställning” i förhållande till andra arbetstagarorganisationer vid förhandlingar om kollektivavtal för sjöfolk.
- 87 Slutligen fann tribunalen i domen av den 24 februari 2021, *Braesch m.fl./kommissionen* (T-161/18, överklagad, EU:T:2021:102), att sökandena, som var innehavare av obligationer som var efterställda aktier i den bank som mottog stöd från Republiken Italien inom ramen för en omstruktureringsplan, hade visat att beviljandet av samtliga dessa stöd riskerade att få en konkret inverkan på deras situation. Tribunalen konstaterade i detta sammanhang att nämnda stöd och denna medlemsstats åtaganden, vilka inbegrep åtgärder för fördelning av kostnader som riskerade att medföra betydande ekonomiska förluster till nackdel för sökandena, var oskiljaktigt förbundna med varandra, genom att dessa åtaganden utgjorde en förutsättning för att stöden skulle förklaras förenliga med den inre marknaden och det beslut genom vilket stöden hade godkänts innebar att dessa åtaganden samtidigt blev bindande (se, för ett liknande resonemang, dom av den 24 februari 2021, *Braesch m.fl./kommissionen*, T-161/18, överklagad, EU:T:2021:102, punkterna 39 och 40).
- 88 I tidigare rättspraxis, bland annat i de domar som nämnts i punkterna 85–87 ovan, har unionsdomstolarna emellertid inte uttalat sig om en konflikt, såsom den i förevarande fall, mellan två skilda ekonomiska verksamheter angående användningen av ett och samma område för utnyttjande av skilda resurser, och de påstådda negativa effekterna på en av dessa verksamheter till följd av de nationella myndigheternas val att ge stöd till den andra av dessa verksamheter. I förevarande mål uppkommer närmare bestämt frågan huruvida den påstådda negativa inverkan av driften av de vindkraftsparker som omfattas av de omtvistade stöden på den omgivande miljön – särskilt på den fiskeverksamhet som bedrivs i samma områden, på den marina miljön och på fiskeresurserna – kan anses som en konkret inverkan av beviljandet av dessa stöd på de berörda fiskeföretagens situation.
- 89 Även om det i princip inte kan uteslutas att ett stöd konkret påverkar tredje mans intressen på grund av den inverkan som den stödfinansierade anläggningen har på den omgivande miljön, och särskilt på andra verksamheter som bedrivs i närheten, följer det av punkterna 64 och 73 ovan att tredje man, för att kvalificeras som berörda parter, enligt rättspraxis måste styrka att det finns en risk för en sådan konkret inverkan. För att så ska vara fallet räcker det inte att visa att nämnda inverkan föreligger, utan det krävs även att det visas att denna inverkan är en följd av själva stödet. I motsatt fall skulle varje enskild person och varje företag som har intressen som på grund av sin lokalisering kan påverkas av dessa effekter potentiellt kunna göra anspråk på att vara berörd

part, vilket skulle vara uppenbart oförenligt med artikel 108.2 FEUF, såsom den tolkats i rättspraxis (se, för ett liknande resonemang och analogt, dom av den 19 december 2019, BPC Lux 2 m.fl./kommissionen, T-812/14 RENV, ej publicerad, EU:T:2019:885, punkt 60 och där angiven rättspraxis).

- 90 I förevarande fall ska det för det första påpekas att, såsom kommissionen och intervenienterna till stöd för denna har gjort gällande, de påstådda riskerna för att de aktuella projekten ska påverka fiskeverksamheten i de berörda områdena följer dels av de franska myndigheternas beslut att genomföra dessa projekt i områden där dessa verksamheter bedrivs, dels av de beslut som dessa myndigheter kan komma att anta för att reglera sjöfart och fiske på och i närheten av dessa områden. Såsom Republiken Frankrike har understrukit utgörs dessa beslut konkret av driftstillstånd respektive beslut om nyttjande och förvaltning av offentlig egendom, men inte av beviljande av de omtvistade stöden.
- 91 För det andra ska det påpekas att besluten att bevilja de omtvistade stöden inte kan påverka den geografiska placeringen av projekten i fråga eller kontrollen och begränsningen av fiskeverksamheten i de områden som berörs härav.
- 92 Såsom framgår av det angripna beslutet och ansökan och såsom bekräftas av handlingarna avseende 2011 och 2013 års anbudsinfordringar avseende de aktuella projekten, till vilka det hänvisas i det angripna beslutet, hade nämligen de exakta platserna för genomförandet av dessa projekt redan fastställts vid tidpunkten för dessa anbudsinfordringar och utgjorde en integrerad del av villkoren enligt dessa.
- 93 Det var vidare först efter det att nämnda anbudsinfordringar hade inletts som beslutet om beviljande av stöden antogs, i samband med att de utvalda anbudsgivarnas anbud accepterades (se punkt 71 i det angripna beslutet). Det framgår inte heller av det angripna beslutet eller av de uppgifter som parterna har lämnat att omförhandlingen av dessa stöd år 2018, som endast avsåg minskningen av stödbeloppet, särskilt med hänsyn till den tekniska och rättsliga utvecklingen avseende dessa projekt, i sig inverkade på villkoren för denna lokalisering.
- 94 Slutligen är utbetalningen av de omtvistade stöden förenat med ett åtagande från de franska myndigheternas sida att ompröva stöden om de tekniska egenskaperna hos projekten i fråga senare ändras (punkt 105 i det överklagade beslutet). I villkoren för beviljande av dessa stöd föreskrivs dessutom en minskning av stödbeloppet när avtalet med elköparen löper ut och en begränsning av den tid under vilken nämnda stöd ges till 20 år, varefter elproduktionen inte längre kommer att subventioneras (punkterna 23 och 24 i det angripna beslutet). Tribunalen konstaterar att denna degressiva mekanism för utbetalning av stöd helt saknar koppling till de påstådda riskerna för att de aktuella projekten ska inverka på de sökande fiskarnas verksamhet och att den inte kan påverka dessa verksamheter, eftersom inverkan på verksamheterna endast följer av eventuella tekniska åtgärder och regleringsåtgärder som vidtagits för att begränsa dessa eller tvärtom för att underlätta deras samexistens med dessa projekt. Även efter det att de omtvistade stöden upphört att utbetalas kan denna påstådda inverkan således bestå oberoende av utbetalningen av stöden.
- 95 För det tredje kan de omtvistade stöden, som motsvarar skillnaden mellan priset för el producerad från de anläggningar som är föremål för de aktuella projekten och marknadspriset för el, endast ha en inverkan på de marknader där stödmottagarna är verksamma, det vill säga elmarknaden i efterföljande led, och eventuellt i föregående led på marknaderna för leveranser som är

nödvändiga för driften av dessa anläggningar. De kan inte i sig ha någon inverkan på de marknader på vilka de sökande fiskarna själva är verksamma, vilket dessa för övrigt inte heller har hävdad.

- 96 När det för det fjärde gäller de aktuella projektens påstådda inverkan på fiskeresurserna och den marina miljön, är det tillräckligt att påpeka att denna inverkan, på samma sätt som projektens inverkan på bedrivandet av fiske i de berörda områdena, endast beror på de franska myndigheternas beslut att genomföra dessa projekt och av de tekniska åtgärder och regleringsåtgärder som är tillämpliga på dessa projekt, vilka kan stärka eller försvaga denna inverkan. Det framgår varken av de påståenden som framförts av de sökande fiskarna och de som har intervenerat till stöd för dessa eller av de uppgifter som de har gett in till stöd för dessa påståenden att utbetalningen av de omtvistade stöden har ett samband med denna inverkan på fiskeresurserna och den marina miljön. Utan att det är nödvändigt att pröva de argument som framförts av kommissionen och de som intervenerat till stöd för denna om att det saknas bevis för en sådan inverkan, kan denna inverkan följaktligen i vart fall inte ge de sökande fiskarna ställning som berörda parter.
- 97 Av det ovan anförda följer att mekanismen för beviljande av de omtvistade stöden inte har något samband med de aktuella projektens påstådda inverkan på de sökande fiskarnas verksamhet. Denna inverkan är nämligen en naturlig följd dels av de franska myndigheternas beslut att genomföra dessa projekt i de berörda områdena inom ramen för deras politik för utnyttjande av energiresurser, dels av regleringen av det maritima offentliga rummet och de tekniska åtgärder som är tillämpliga på dessa projekt. Även om dessa myndigheters beslut att bevilja dem som bedriver projekten stöd i form av en skyldighet för staten att köpa el ger dem en fördel i förhållande till elproducenter som inte subventioneras, saknar beslutet som sådant betydelse för de sökande fiskarnas ekonomiska resultat. De omtvistade stöden kan således inte i sig anses kunna ha en konkret inverkan på deras situation, i den mening som avses i den rättspraxis som det erinrats om i punkt 64 ovan.
- 98 Denna slutsats påverkas inte av de olika argument som de sökande fiskarna har framfört för att visa att det föreligger ett samband mellan de omtvistade stöden och de aktuella projektens påstådda inverkan på deras situation.
- 99 För det första har de sökande fiskarna i repliken och i sina yttranden över inlagorna från de som har intervenerat till stöd för kommissionen gjort gällande att beviljandet av stödet är nödvändigt för att genomföra och driva projekten i fråga.
- 100 Såsom framgår av avsnitt 3.2 i 2008 års riktlinjer (stimulanseffekt och stödets nödvändighet), som kommissionen grundade sig på i punkterna 81–86 i det angripna beslutet, och av dessa punkter, är behovet av stöd för att genomföra och driva projekt som syftar till att skydda miljön, såsom de aktuella projekten, just ett villkor för stödets förenlighet med den inre marknaden. Enligt punkt 146 c i 2008 års riktlinjer ska den berörda medlemsstaten för att visa att stödet har en stimulanseffekt styrka att investeringen inte skulle ha varit tillräckligt lönsam utan stöd. Om, såsom sökandena har hävdad, risken för att de omtvistade stöden skulle få en konkret inverkan på deras verksamhet skulle anses styrkt enbart på grund av att stödet var nödvändigt för att genomföra nämnda projekt, skulle det innebära att varje företag eller varje enskild person vars intressen riskerar att påverkas av de nämnda projekten potentiellt gavs ställning som berörd part, vilket, såsom angetts ovan i punkt 89, inte kan godtas. Det ska dessutom påpekas att en sådan uppfattning om vilka som omfattas av begreppet berörd part i praktiken skulle möjliggöra ett

systematiskt ifrågasättande av beslut att inte göra invändningar mot stöd till miljöskydd från sådana företags eller enskilda personers sida, eftersom risken för en konkret inverkan på deras situation automatiskt skulle anses styrkt på grund av att stödet är nödvändigt.

- 101 Det ska vidare påpekas att de sökande fiskarnas invändningar i förevarande fall, såsom framgår av repliken, inte avser verkningarna av de omtvistade stöden i sig, utan verkningarna av besluten att uppföra de vindkraftsparker till havs som omfattas av projekten i fråga, vilka enligt dem bland annat innebär ett totalt eller partiellt förbud mot fiskeverksamhet samt tekniska begränsningar som gör det svårt att bedriva sådan verksamhet i de berörda områdena. Såsom de som har intervenerat till stöd för kommissionen har föreslagit utgör talan mot det angripna beslutet på sätt och vis endast en förlängning av den talan som de sökande fiskarna väckt vid de nationella domstolarna mot de franska myndigheternas beslut avseende dessa projekt. Det följer emellertid av artikel 194.2 andra stycket FEUF att fördragen inte ska påverka medlemsstaternas rätt att bestämma villkoren för utnyttjandet av sina energikällor, deras val mellan olika energikällor och energiförsörjningens allmänna struktur (se, för ett liknande resonemang, dom av den 22 september 2020, Österrike/kommissionen, C-594/18 P, EU:C:2020:742, punkt 48).
- 102 Även om de sökande fiskarna kan ha ett intresse av att väcka talan vid nationella domstolar mot de franska myndigheternas beslut och val vad gäller utnyttjandet av vindkraft till havs, på grund av att detta utnyttjande kan påverka deras situation, är denna omständighet följaktligen inte tillräcklig för att de ska anses vara berörda parter i ett formellt granskningsförfarande avseende utbetalning av statligt stöd till företag som deltar i genomförandet av nämnda beslut och val.
- 103 För det andra kan den omständigheten att de sökande fiskarna, såsom de har gjort gällande, utövar en verksamhet av allmänintresse som har en särskild betydelse och status enligt artikel 39 FEUF inte beaktas i förevarande fall, i motsats till vad de har hävdad.
- 104 Det ska visserligen, liksom de sökande fiskarna har gjort, påpekas att de mål som fastställs i artikel 39 FEUF, vilka även gör sig gällande på den gemensamma fiskeripolitikens område enligt artikel 38.1 FEUF, bland annat består i att tillförsäkra jordbruksbefolkningen en skälig levnadsstandard och att man vid genomförandet av dessa mål ska ta hänsyn till bland annat jordbruksnäringens särskilda karaktär, som är en följd av jordbrukets sociala struktur och av strukturella och naturbetingade skillnader mellan olika jordbruksregioner.
- 105 I förevarande fall syftar de omtvistade stöden, enligt punkterna 74–79 i det angripna beslutet, emellertid till att utveckla produktionen av el från förnybara energikällor, bland annat för att bidra till uppnåendet av Republikens Frankrikes mål att öka dessa energikällors andel av den slutliga elanvändningen. Dessa ändamål är helt främmande för målen med den gemensamma fiskeripolitiken, vilka fastställs i artikel 39 FEUF.
- 106 Vad därefter gäller beviljandet av sådana stöd som de omtvistade stöden, vilket grundar sig på artikel 107.3 c FEUF, har domstolen slagit fast att ett statligt stöd ska uppfylla två rekvisit enligt denna bestämmelse. Det första rekvisitet är att stödet ska vara avsett att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner. Det andra rekvisitet är negativt formulerat, och innebär att stödet inte får påverka handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset. Enligt denna bestämmelse krävs det således inte att ett stöd syftar till att uppnå ett mål av allmänintresse för att stödet ska vara förenligt med den inre marknaden, vilket dock inte påverkar det faktum att de beslut som kommissionen antar med stöd av denna bestämmelse måste följa unionsrätten (dom av den 22 september 2020, Österrike/kommissionen, C-594/18 P, EU:C:2020:742, punkterna 19 och 20).

- 107 Frågan huruvida de mål av allmänintresse som avses i artikel 39 FEUF ska beaktas vid prövningen av de omtvistade stöden, såsom de sökande fiskarna har föreslagit, saknar följaktligen relevans med avseende på de villkor som föreskrivs i artikel 107.3 c FEUF, vilka det erinrats om i punkt 106 ovan. Denna fråga ska följaktligen inte beaktas vid bedömningen av huruvida de har ställning som berörda parter. Rätten för en berörd part att yttra sig i samband med det formella granskningsförfarandet, och således, såsom det har erinrats om i punkt 62 ovan, att väcka talan mot ett beslut om att inte göra invändningar som innebär ett underförstått beslut att inte inleda detta förfarande, ska nämligen bedömas mot bakgrund av syftet med förfarandet, vilket bland annat är att göra det möjligt för kommissionen att inhämta alla nödvändiga yttranden när en första granskning av ett stöd inte har gjort det möjligt för den att övervinna alla svårigheter som är förenade med kontrollen av huruvida stödet är förenligt med den inre marknaden (se, för ett liknande resonemang, dom av den 3 september 2020, *Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland m.fl./kommissionen*, C-817/18 P, EU:C:2020:637, punkt 76 och där angiven rättspraxis).
- 108 Slutligen kan de påstådda riskerna för att de aktuella projekten ska påverka fisket i de berörda områdena samt fiskeresurserna och den marina miljön under alla omständigheter inte utgöra bevis för att det aktuella stödet strider mot de mål som fastställs i artikel 39 FEUF, även om det antas att riskerna är styrkta.
- 109 För det första kan de mål som fastställs i artikel 39 FEUF med hänsyn till projektens mycket allmänna karaktär inte påverkas på grund av att projekten eventuellt har en negativ inverkan på de sökande fiskarnas verksamhet.
- 110 För det andra har de sökande fiskarna, såsom redan har angetts i punkt 81 ovan, inte någon ovillkorlig rätt att nyttja det maritima offentliga rum som omfattas av deras fiskeområden, och deras verksamhet är, såsom de själva har angett, redan underkastad begränsningar på grund av de härpå tillämpliga bestämmelserna. Såsom framgår av bland annat de fångstkartor som bifogats ansökan, omfattar de områden där de aktuella projekten är belägna för övrigt endast en del av dessa fiskeområden och det har varken hävdats eller visats att dessa projekt skulle kunna äventyra deras levnadsstandard eller den sociala strukturen för småskaligt fiske i dessa områden. Såsom redan har påpekats i punkt 80 ovan, visar dessutom de handlingar som Republiken Frankrike har gett in, i motsats till vad sökandena tycks mena, att de franska myndigheterna har för avsikt att tillåta en samexistens mellan fiskeverksamheten och de aktuella vindkraftsparkerna till havs.
- 111 För det tredje har de sökande fiskarna i repliken gjort gällande att de under alla omständigheter har ett berättigat intresse av att väcka talan mot det angripna beslutet på grund av att vissa av dem väckt talan vid nationella domstolar mot drifttillstånden för två av de aktuella projekten.
- 112 Det räcker i detta sammanhang att erinra om att enligt fast rättspraxis utgör ett intresse av att få saken prövad och talerätten två olika kumulativa sakprövningsförutsättningar som en fysisk eller juridisk person ska uppfylla för att ha rätt att väcka en talan om ogiltigförklaring med stöd av artikel 263 fjärde stycket FEUF (se dom av den 17 september 2015, *Mory m.fl./kommissionen*, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punkt 62 och där angiven rättspraxis). Även om de sökande fiskarna skulle anses ha ett intresse av att få det angripna beslutet prövat till följd av förfarandena vid de nationella domstolarna, ska det påpekas att frågan huruvida en sökande är en intresserad part i den mening som avses i artikel 1 h i förordning 2015/1589, såsom framgår av bland annat den rättspraxis som det erinrats om i punkt 62 ovan, och därför kan väcka talan mot ett beslut att inte göra invändningar, avser sökandens talerätt.

- 113 Av det ovan anförda följer att de sökande fiskarna inte har styrkt att det finns en risk för att de omtvistade stöden konkret kommer att påverka deras situation. Deras talan mot det angripna beslutet ska således avvisas.

Huruvida den första sökanden ska anses vara en berörd part

- 114 Vad beträffar den första sökanden, ett kooperativ som bildats av fiskarna i Tréport och omgivande hamnar för att gemensamt köpa och sälja bränsle, smörjmedel och fetter (se punkt 1 ovan), kan det konstateras att dess verksamhet är beroende av ekonomiska beslut i dess kundkrets och inte av att de omtvistade stöden betalas ut. Det finns således under alla omständigheter inget samband mellan denna utbetalning och utvecklingen av denna verksamhet, i synnerhet som, såsom framgår av de bilagor till ansökan som ingetts i detta avseende, denna kundkrets inte är begränsad till de sökande fiskarna utan omfattar ungefär 70 yrkesutövare som är registrerade i Hauts-de-France, Normandie och Bretagne. Dessutom tyder den första sökandens kartor utvisande rörelsemönstret för fartyg tillhörande den första sökandens kunder, vilka också har lagts till handlingarna i målet, på att dessa har ett större verksamhetsområde än de sökande fiskarna. Av detta följer att det i vart fall inte har visats att det föreligger en risk för att de omtvistade stöden konkret ska påverka den första sökandens situation och att denna sökande inte kan anses vara en berörd part. Följaktligen ska även den första sökandens talan mot det angripna beslutet avvisas.
- 115 Mot bakgrund av det ovan anförda finner tribunalen – utan att det är nödvändigt att pröva kommissionens argument att sökandena inte har en särskild ställning i den mening som avses i domen av den 15 juli 1963, Plaumann/kommissionen (25/62, EU:C:1963:17), och särskilt att deras ställning på marknaden inte väsentligt påverkas av de omtvistade stöden – att ingen av sökandena har rätt att väcka talan mot det angripna beslutet.

- 116 Talan ska därför avvisas.

Rättegångskostnader

- 117 Enligt artikel 134.1 i rättegångsreglerna ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats.
- 118 Kommissionen har yrkat att sökandena ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom sökandena har tappat målet, ska kommissionens yrkande bifallas.
- 119 Tribunalens vice ordförande förordnade i beslut av den 2 juli 2021, Bourel m.fl./kommissionen (T-777/19 R, ej publicerat, EU:T:2021:407), att frågan om rättegångskostnader i det interimistiska förfarandet skulle anstå. Denna fråga ska därför prövas nu. Eftersom sökandena 6–11 har tappat målet i denna del, ska de förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna härför, i enlighet med vad kommissionen har yrkat.
- 120 Republiken Frankrike ska bära sina rättegångskostnader i enlighet med artikel 138.1 i rättegångsreglerna.
- 121 Enligt artikel 138.3 i rättegångsreglerna får tribunalen besluta att andra intervenienter än de som nämns i artikel 138.1 och 138.2 ska bära sina rättegångskostnader.

122 I förevarande fall finner tribunalen att även andra intervenienter än Republiken Frankrike ska bära sina rättegångskostnader.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (nionde avdelningen i utökad sammansättning)

följande:

- 1) **Talan avvisas.**
- 2) **Coopérative des artisans pêcheurs associés (CAPA) Sarl och de andra sökande vars namn anges i bilaga till denna dom ska ersätta rättegångskostnaderna.**
- 3) **David Bourel och de andra sökande i mål T-777/19 R vars namn anges i bilaga till denna dom ska ersätta rättegångskostnaderna i förfarandet om interimistiska åtgärder.**
- 4) **Republiken Frankrike, comité régional des pêches maritimes et des élevages marins des Hauts-de-France (CRPMEM), Fonds régional d'organisation du marché du poisson (FROM NORD), Organisation de producteurs CME Manche-Mer du Nord (OP CME Manche-Mer du Nord), Ailes Marines SAS, Éoliennes Offshore des Hautes Falaises SAS, Éoliennes Offshore du Calvados SAS, Parc du Banc de Guérande SAS, Éoliennes en Mer Dieppe Le Tréport SAS och Éoliennes en Mer Îles d'Yeu et de Noirmoutier SAS ska bära sina rättegångskostnader.**

Van der Woude

Costeira

Gratsias

Kancheva

Perišin

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 15 september 2021.

Underskrifter